

Csengettyű

A Dunaharaszti Evangélikus Egyházközség
időszaki lapja
Szerkeszti: Varsányi Ferenc

2013. Húsvét

Húsvét – feltámadás

„Ki ítélne kárhozatra? A meghalt, sőt feltámadt Jézus Krisztus, aki az Isten jobbján van, és esedezik értünk?” (Rm 8,34)

A halál Krisztust nem tudta fogva tartani. Feltámadt halottaiból a Szentírás jövendölése szerint. A hét első napján a tanítványok megdöbbenésükre csak az üres sírt találták. A Feltámadt Úrral való találkozásakor kezdtek megérteni, mi is történt valójában.

Krisztus feltámadása győzelem a halál felett. A gonosz hatalma megtört, és többé nem a halálé az utolsó szó. A halál felett diadalmaskodó Krisztus megszabadít minket más pusztító erőktől is. Átala a feltámadás és az örök élet vár ránk.

A mennybe ment Krisztus a mindenható Atya jobbján uralkodik. Nem láthatjuk többé Jézust úgy, ahogy látták kortársai. Ígérete szerint mégis mindig velünk marad.

Krisztus imádkozik értünk. Ő ismeri fájdalmunkat és szenvedéseinket, mert ismeri az emberi életet.

Az idők végén Krisztus visszajön közénk. Mindenkinek meg kell hajolnia az ő hatalma és igaz ítélete előtt. Az örökké tartó kivetettségtől csak az ő kegyelme menthet meg bennünket. A keresztény ember reménykedve várja a jövőt és azt a napot, amikor láthatóvá válik Krisztus hatalma.

„Krisztus feltámadt, Elmúlt kín, gyalázat.
Örvendezzünk, vigadjunk, Krisztus lett a vigaszunk!
Halleluja!

Ha föl nem támad, Nincsen bűnbocsánat.
Ámde ő feltámadott, Áldja Krisztust ajkatok,
Halleluja! Halleluja, Halleluja, Halleluja!
Örvendezzünk, vigadjunk,
Krisztus lett a vigaszunk, Halleluja!”

Evangélikus Énekeskönyv
213.ének 1.vers

Hiszem, hogy Jézus Krisztus – az Atyától öröktől fogva született, valóságos Isten és a Szűz Máriától született valóságos ember – az én Uram, aki engem elveszett és megítélt embert megváltott, minden bűntől, a haláltól és az ördög minden hatalmából megszabadított, és magáévá tett, nem arannyal, sem ezüstrrel, hanem szent és drága vérével, ártatlan szenvedésével és halálával, hogy egészen az övé legyek, az ő országában őalatta éljek, és neki szolgáljak örök igazságban, ártatlanságban és boldogságban, mert ő feltámadt a halálból, él és uralkodik örökké. Ez így igaz!

M. Luther

A 2013. év igéje

„Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük.”

Zsidókhöz írt levél 13,14

Egy párbaj és az utóélete

Részletek Dosztojevszkij: A Karamazov testvérek című művéből

Főhősünk pimaszul párbajra hívta egy „vetélytársát”, szinte belekényszerítve a véres történetbe. Innentől kezdve ő mesél:

„ Este mérgesen tértem haza, megharagudtam tisztszolgámra, Athanázra, és kétszer olyan erősen vágtam arcul, hogy elborította a vér. Athanáz nem régen volt az én szolgálatomban, máskor is megesett, hogy valamiért megütöttem, de soha oly kegyetlenül, vadállatiasan. És higgyétek el kedveseim, hogy bár annak negyven éve, azért most is szégyenkezve és fájdalmasan gondolok rá vissza. Lefeküdtem, aludtam vagy három órát, felébredek, hát látom, hogy már virrad. Azonnal felkeltem, nem akartam tovább aludni, az ablakhoz mentem, mely a kertre szolgált, kinyitottam, látom, hogy a napocska melegen, gyönyörűen kel fel, a madarak énekelni kezdenek. Mi ez? – gondolom magamban – mintha a lelkemben valami szégyent, aljasságot éreznék! Talán azért, mert vérontásra készülök? Nem – gondoltam magamban -, nem attól van ez. Hát talán attól, mert félek a haláltól, félek, hogy megölnek? Nem, ez sem az igazi ok, egyáltalán nem...

Egyszer aztán rájöttem az igazi okra: az bántott annyira, hogy tegnap este Athanázot megvertem. Az egész eset újra előttem áll, s én erősen arcul vágom őt, ő meg a kezét katonásan a combjához szorítva, mint ahogy a sorban kell állni, fejét egyenesen feltartva, szemét kimeresztve, meglódul minden ütéstől, kezét sem meri felemelni, hogy védje magát az ütésektől – és az emberek tesznek ilyet, annyira jutottunk, hogy egyik ember veri a másikat! Micsoda bűn! Mintha túlélnék volna meg a szívemet.

Állok bódogoltan, a napocska pedig világít, a fák levelei örülnek, csillognak, a madárkák hangosan dicsérik az Istent... Eltakartam mindkét kezemmel arcomat, végigdőltem az ágyon, és sírva fakadtam. És eszembe jutott Markel bátyám és azok a szavak, amiket ő a halála előtt a cselédeknek mondott: „Kedveseim, drágáim, miért szolgáltok ti ki engem, miért szerette, hát érdemes vagyok-e én arra, hogy ti engem kiszolgáljatok?” - „Hát én érdemes vagyok-e” – ötlött hirtelen az eszembe. Igazán véve, mivel érdemlem én meg azt, hogy egy másik ember, aki éppen olyan Isten teremtménye, mint én, engemet kiszolgáljon?

Életemben akkor nyilallt át először ez a kérdés. Édesanyám, édes vérem, valóban mindenki vétkes mindenkivel szemben, csak hogy ezt nem tudják az emberek, mert ha megtudnák, azonnal kész volna a paradicsom. „Istenem – gondolkoztam és sírtam tovább -, hát ez sem volna igaz – vagy valóban mindenkivel szemben vétkes vagyok-e én, s talán a világ összes emberei

között a legvétkesebb?” És megláttam a teljes igazságot az ő teljes fényében: mit akarok én elkövetni? Megyek, hogy megöljek egy derék, eszes, nemes szívű embert, aki nekem semmit sem vétett, s akinek a halálával örökre megfosztom a feleségét a boldogságtól, kínszenvedést szerzek annak, megölöm azt is. Így feküdtem az ágyamon, arcra borulva, és észre sem vettem, hogy az idő halad. Megjelent ekkor a hadnagy pajtásom a pisztolyokkal, és azt mondja: Nagyon jó, hogy már fenn vagy, ideje is már, hogy menjünk.”

Elkezdtem én tenni-venni, azt sem tudtam, mit csináljak, de végre is kimentünk, hogy kocsira üljünk: „Megállj csak egy kicsit – mondok -, rögtön visszajövök, elfelejtettem a tárcámat.” És egyedül visszaszaladtam a lakásomba, egyenesen Athanáz szobájába: „Athanáz – mondok – téged én tegnap kétszer arcul vágalak! Bocsáss meg nekem!” Athanáz megrendült, szinte ijedten nézett rám – én pedig látom, hogy ez nem elég, s arra hirtelen azon vállrojtosan leborultam előtte, fejemmel a földet érintve. „Bocsáss meg nekem!” Erre ő még jobban megzavarodott: „Tekintetes uram, bátyuskám- uram, mit csinál?...hát érdemes vagyok én erre?...és ő is éppen úgy sírva fakadt, mint én az imént, eltakarta kezével az arcát, az ablakhoz fordult, és egész teste rángatózott a sírástól, én meg kiszaladtam a pajtásomhoz, felugrottam a kocsiba: „gyerünk”, és kiabálva mondom pajtásomnak: „Ha győzelmes embert akarsz látni, nézz rám: én az vagyok!”

Olyan nagy az örömöm, hogy egész úton nevetgélek és beszélek, beszélek szakadatlanul, magam sem tudom már, hogy miről. A pajtásom rám néz, és azt mondja: „No derék legény vagy, pajtás, hogy a rendiruha becsületét nem hagyod.” Így értünk el a kitűzött helyre, ahol amazok már vártak ránk...Felállítottak bennünket egymástól tizenkét lépésre: az első lövés ellenfelemet illette, én vidáman állok előtte szemtől-szembe, meg se rebben a szemem, szeretettel nézek rá, tudom, hogy mit csináljak. Eldördült az ő lövése: csak igen kicsit horzsolta arcomat, és elfütyült a fülem mellett. „Hál’ Istennek – kiáltottam -, nem ölt ön embert!” Azzal fogtam a pisztolyomat, visszafordultam, és behajítottam az erdőbe: „Erre van a te utad!” kiáltottam utána. Azután ellenfelemhez fordultam: „Tisztelt uram – mondok – bocsássa meg nekem, bolond fiatalembernek, hogy önt oktalantul megsértettem, és arra készítettem önt, hogy rám kelljen lőnie. Én sokkal, talán tízszer is hibásabb vagyok önnél. Mondja meg ezt annak a személynek, akit ön a világon mindennél többre becsül.” ... Többet is akartam még mondani, de nem bírtam, a lélegzetem is akadozott a fiatalos, édes elérékenyüléstől, szívemben pedig olyan boldogságot éreztem, amelyet soha egész életemben. ...

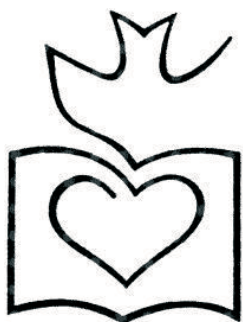
Testvéreim, ne féljete az emberek bűneitől, szeressétek az embert az ő bűneiben is, mert ez közelíti meg az isteni szeretetet, és ez a legnagyobb földi szeretet. ... Ha mindent szeretsz, az isteni titkot is megérted a körülötted levő dolgokban. Megérted egyszer, s attól kezdve napról napra jobban meg fogod ismerni. És megszereted végre az egész világot átölelő szeretettel. ... Némely esetben, különösen az emberek bűneinek láttára megakadunk, és azt kérdezzük: „erőszak kell ide, vagy szelíd szeretet?” Mindig úgy határozz, hogy „szelíd szeretet”. Ha egyszer s mindenkorra ezt határozod, az egész világot meghódíthatod. A szeretet szelídsége roppant erő, valamennyi között a legerősebb, melyhez hasonló nincs. Mindennap, a nap minden órájában és percében gondod legyen magadra, és vigyázz, hogy képed ékes legyen. ... Felbuzdulásodat pedig megbecsüld, ha azt mégoly esztelenségnek tartanák is az emberek.

Barátaim, kérjete az Istentől víg kedvet. Legyetek vidámak, mint a gyerekek és az ég madarai. Ne zavarjon benneteket cselekvéseitekben az ember bűne, ne féljete, hogy az eltörli és nem engedi eredményhez jutni a ti tevékenységeteket, ne mondjátok, hogy erős a bűn, erős a tisztességtelenség, mi pedig egyedül állunk, erőtlenek vagyunk, letepernek bennünket a rossz körülmények, és nem engedik, hogy a jó szándékú cselekedetek eredményhez jussanak. Kerüljete az ilyen lemondást, fiaim. Van ebben a helyzetben is mentség: tedd felelőssé magadat az összes emberi bűnökért. Mert ez valóban így is van: mert mihelyt mindenkiért felelőssé teszed magadat, mindjárt látni fogod, hogy az úgy is van, hogy te mindenkiért és mindenért felelős vagy. De ha közömbösségedet és erőtlenségedet a mások nyakába hárítod, végre oda jutsz, hogy ördögi kevelységet öltesz magadra, és zúgolódnál fogsz az Isten ellen.”

A hit és a reménység csak Istennel van kapcsolatban, míg a szeretet a földön az emberek között jár, és végtelen sok jót tesz: vigasztal, tanít, segít, tanácsol titkon és nyilvánosan. A szeretetnek három megnyilvánulása van: hívő engedelmesség Istennek minden parancsa iránt, bizakodás a Krisztusban megígért isteni irgalomban és örvendezés Istenben.

(Philip Melanchton)

Aquinói Szent Tamás imádsága

Add meg nekem, irgalmas Isten, a kegyelmet, hogy ami neked tetszik, azt lelkesedéssel kívánjam, okosan fölkutassam, igazán megismerjem és tökéletesen teljesítsem a Te nevednek tiszteletére és dicsőségére. Rendezd, Istenem állapotomat és amit kívánsz, hogy megtegyem, add, hogy azt tudjam és add, hogy úgy hajtsam végre amit kell és lelkemnek üdvösségére váljak.

Adj erőt, Uram és Istenem, hogy se jó, se balszerencsében el ne bukjam, hogy az el ne kapasson, emez le ne sújtson. Add, hogy ne örvendjek, csak azon, ami hozzád vezet s ne szomorkodjam, csak a miatt, ami tőled elvezet. Ne óhajtsak tetszeni, ne féljek nem tetszeni, csak neked.

Vesszen Uram, előttem mindennek becse, ami múlandó és kedves legyen minden, ami örökkévaló.

Untasson engem minden öröm, amely nélküled való s ne kívánjak valamit, ami kívüled esik.

Gyönyörködteszen, Uram a munka, amely éretted buzog és unalmas legyen nekem minden nyugalom, amelyből Te hiányzol.

Add, Istenem, hogy szívemet mindig hozzád irányozzam és hanyatlásomban a javulásra való elhatározással állhatatosan bánjam bűneimet.

Tégy engem, Uram Istenem, engedelmessé ellenmondás nélkül, szegénnyé csüggedés nélkül, tisztává romlás nélkül, türelmessé zúgolódás nélkül, alázatossá képmutatás nélkül, vidámmá féltelenség nélkül, éretté nehézkesség nélkül, fürgévé könnyelműség nélkül, tőled féltővé kétségbeesés nélkül, igazlelkűvé kétszínűség nélkül, hogy jót cselekedjem elbizakodás nélkül, felebarátomat megintsem felfuvalkodás nélkül, magam szóval és jó példával épülésül szolgáljak tettetés nélkül.

Adj Úristen, olyan éber szívet, amely Tőled semmi kíváncsi gondolat el nem téríthet, adj nemes szívet, amelyet semmiféle méltatlan érzélem le nem alacsonyíthat, adj egyenes lelket, amelyet semmiféle rossz szándék félre nem vezethet, adj erős lelket, amelyet semmi viszontagság meg nem törhet, adj szabad lelket, amelyet magáévá nem tehet semmi erőszakos indulat.

Adj nekem Uram Istenem, értelmességet, amely Téged megismer, buzgóságot, amely Téged keres, bölcsességet, amely Téged megtalál, társalgást, amely Neked tetszik, állhatatosságot, amely téged bizalommal vár.

Add, hogy e földön kiszenvedjem büntetéseimet a bűnbánat által, add, hogy adományaiddal ebben az életben kegyelmed szerint éljek, örömeidnek megdicsőülve részese legyek az örök hazában, aki élsz és uralkodol.

Isten, mindörökkön örökké.

Ámen.

Az ember Istent öl – az Isten embert ment

Mt 27.27-54

Érdekes, hogy jól ismert tényeket, egyszerre más és más megvilágításban látunk, mihelyt más és más megfogalmazásban állítjuk szemünk elé. Ha a nagypénteki téma megfogalmazásában állítjuk magunk elé, egész szokatlan megvilágításban áll elénk nagypéntek.

A nagypénteki eseményt sokszor úgy szokták beállítani, mint egy tragédia utolsó felvonását. A tragédia tényleg megtörtént. Azonban mindaz, ami a tragikus hús elbuktatásában a többi szereplő bűne, hiányzik ebből a megfogalmazásból. Akik a Krisztus keresztyében csak egy tragédia utolsó felvonását látják, magukat akarják menteni.

Sokszor úgy állítjuk be a nagypénteki eseményt, mint egy nagy mártíriumot. Bizonyos, hogy nagy vértanúság volt. Azonban több is volt ennél. És akik csak ezt látják benne, megint magukról akarják eltávolítani a figyelő és kutató tekinteteket és odairányítani a teljes joggal főszerepet játszó Úr Jézus Krisztusra, kínszenvedésére és halálára, és beszélnek mártíromságról, hogy a maguk bűneiről ne kelljen beszélni.

Mikor a nagypénteki eseményt úgy fogalmazzuk meg, hogy az ember Istent öl, akkor világosan megmondjuk, hogy ami ott történik, az nem tragédia, az nem volt vértanúság, hanem gyilkosság, mégpedig a világtörténelem legocsmányabb gyilkossága. Legnagyobb gaztette a történelemnek.

Ocsmány ez a gyilkosság azért, mert nincs benne elég bátorság. Ha Kajafást bántotta Krisztus személye, ha Annásnak annyira kellemetlen volt Krisztus népszerűsége, miért nem volt annyi bátorságuk, hogy egyikük szembeszállt volna vele? Ez is gyilkosság lett volna, de legalább, csak egy ember bűne. De, hogy a furkósbótot szolgál kezébe nyomják, hogy önmaguk tisztázására mások hatósági segédletével öletik meg, ez alávaló dolog.

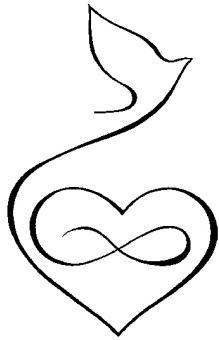
Aljas ez a gyilkosság, mert a törvény köntöse alá bújtatja hazug céljait. Ha az ember arra gondol, hogy Krisztus gyilkosai hatósági közegek, előkelő állású, vezető emberek voltak, kiknek vigyázni kellett volna a jogrendre, hogy csorba ne essék a törvény tisztületén, és ezek mégis nem állnak hamis tanukat keresni és koholt vádakkal, idegen hatalom

pribékjeivel kivégeztetni Jézust, ezen csak felháborodni tud minden józan érzésű ember.

És aljas ez a gyilkosság ezért is, mert egy sereg embert tesz cinkosává. Nézzük meg e történetet Máté szűkszavú leírásába! A gyilkosoknak micsoda hatalmas tömege van itt felsorakoztatva! A főpapok Júdást árulóvá teszik, embereket hamis tanúságtételre bírnak, Poncius Pilátusból kierőszakolják a halálos ítéletet, és a tömeget, ezt a csodálatos nagy gyermeket, melyet épp úgy lehet mozgósítani a virágvasárnapra, mint a „feszítsd meg”-re, fellázítják, hogy rémes kórusként álljanak Pilátus tornáca elé, és zúgják a világ legborzalmasabb kórosát: „feszítsd meg!”

Aljas ez a gyilkosság azért is, mert ez a hatalommal felhajtott gyilkos-had olyan ember ellen támad, aki nem akarja magát védeni. Ha egy körmönfont gazember ellen mozgósították volna így, aki ravasz csel fogással akar kibújni a törvényes igazságszolgáltatás pallosa alól, akkor meg tudnánk érteni őket. De tudjuk, hogy Krisztus soha, senkivel szemben erőszakot nem alkalmazott. Hallottuk, amint mondta Péternek: „...azt gondolod-e, hogy nem kérhetném most az én Atyámat, hogy adjon ide mellém többet tizenkét sereg angyalnál?” (Mt 26,53) Hatalma lett volna azt a sereget, mely bilincseket csörgetve közeledett hozzá a Gecsemáné kertben, szétfűjni, mint a pelyvát. Miként a végigzúgó orkán után minden csupa rom és hulla, úgy maradtak volna holtan Krisztus előtt az ő ellenségei. De nem cselekedte meg. Hol maradt ezeknek az erkölcsi érzékük? Maga Krisztus is megbotránkozott rajtuk: „naponként nálatok ültem, tanítván a templomban, és nem fogtatok meg engem”, s most, mint valami latorra, úgy jöttök rám. Bizony, a nagypénteki gyilkosság aljas gyilkosság volt.

De aljas volt azért is, mert ártatlant ölt meg. Nem volt még soha senki a világon, aki azt merte volna tenni, mint Jézus, aki fel merte volna tenni a kérdést: „Kicsoda győz meg engem közületek bűnről? Kénytelenek voltak elismerni, hogy az ő szájában álnokság nem találtatott, gonoszt soha nem cselekedett. Ezért voltak kénytelenek hamis tanukat keresni, hogy mégis meggyilkolják az ártatlant,

akihez a gyanúnak még az árnyéka sem fért, kinek ártatlanságáról bírái is meg voltak győződve. Nem a bűnért, hanem életének és az általa képviselt igazságnak kellemetlenségéért viszik bitófára.

Aljas ez a gyilkosság azért is, mert mikor Krisztust megölik, egy prófétát ölnek meg benne. Ma nem jelent annyit ez a szó, mert elvesztette eredeti értékét. Akkor azt jelentette, hogy Isten embere az illető, aki közvetlen kapcsolatban van Istennel, akin keresztül Isten hirdeti akaratát. Voltak, akik Jézust hitetőnek bélyegezték, hamis prófétának tartották, de prófétának mindenki elismerte. És a prófétát, a próféták utódai gyilkolták meg.

És aljas volt ez a gyilkosság, mert annak a népnek tudnia kellett, hogy Isten Egyszülött Fiát gyilkolja meg. Nem azt mondtam: tudta. Tudnia kellett! Ez két különböző dolog. Azok mindent, mit tudniuk kellenem nem akarták tudni. Tudniuk kellett, hisz Máté sokszor írja, hogy: „Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjenek az írások.” Ezeket, az írásokat, a próféták könyveit, ők sokszor olvasták a templomban, tudniuk kellett tehát, amit az elkövetkező Messiásról a próféták megjósoltak. Így jutunk el ahhoz a megállapításhoz, hogy nagypéntek lényege: az ember Istent öl. Jézus Krisztus nemcsak Isten egyszülött Fia volt, hanem a Szentháromság második személye, a földre szállott és testet öltött Isten. És nagypénteken Őt öli meg az ember. Ezért lett a nagypénteki történet a világ leggonoszabb gaztette.

És mit tett az Isten? Mindenek előtt állapítsuk meg, hogy Isten nem nézte tétlenül a Krisztus szenvedését. Krisztus szenvedések között megőrzött nagy nyugalmát látva, sokan arra gondolnak, hogy ő talán el tudta választani, függetleníteni tudta testét a szenvedéstől. Talán idegrendszere nem továbbította a fájdalmakat. A nagypénteki történet azt igazolja, hogy Jézus végigszenvedte a keresztet. Neki sóhajtania kellett, szomjúhozni, fel kellett kiáltania.

És világossá teszi azt is, hogy maga az Atya sem tudta ezt tétlenül végignézni. Mikor azt olvassuk, hogy beborult az ég, iszonyodva eltakarta szemét a nap, hideglelősen megrázkódott a föld, mintha le akarta volna rázni magáról az undok embert, a templom is megrendült, kettéhasadt a kárpit – mi ez más, mint apró tünetei annak a háborgásnak, mi Isten szívéen végigmegy, mikor az ember Istent öl ott a kereszten.

Isten hát nem nézi tétlenül, hogy mi történik ott. Isten szenved miatta. És mégis, mikor az ember Istent öl, az Isten embert ment. Oly sokszor hallottuk már, néha szinte úgy érzi az ember, nincs is annyi valóság e szavak mögött, mint kellene lenni -, hogy Jézus értünk halt meg, magára vette bűneinket, elszenvedte értünk a büntetést, helyettes elégtételével bocsánatot és életet szerzett nekünk. Szeretném, ha bele tudnál nézni e ténybe egész különleges szempontból. Tudod-e, hogy ott a golgotai kereszten egészen különleges szerepcsere történt? Isten, emberré lesz, és az embert Istenné teszi, hogy meg tudja menteni. Hogy Isten emberré lesz, és magára veszi a büntetést, ez világos. De kinek kellene kiszabni azt a büntetést, amit el kell szenvednie? Istennek. És ki szabja ki a büntetést: Az ember. Valami megdöbbenő, hogy Isten a kereszten lemond bírói hatalmáról, leszáll a bírói emelvényről, s a vádlottak padjára lép. És engedi, hogy bírói hatalmát bitorolja az ember, annak is a söpredéke, a szeméjte, és mondjon ítéletet az Isten felett, aki az ember helyett vállalta a büntetést.

Mikor betekintünk a kereszt titkába, akkor látjuk meg, mit jelent, mikor az ember Istent öl, s az Isten embert ment. Ezt tette az Isten. Így lett a világtörténelem legnagyobb gaztettéből a világtörténelem legnagyobb jótette.

A téma első fele arról beszélt, hogy mit tett az ember, a második, hogy mit tett az Isten. És most csendben megkérdem tőled nagypéntek estéjén: Mit teszel te? A kereszt körül csak kétféle ember lehetséges: Isten-gyilkos, és megmentett ember. Harmadik fajta nincs. A főpapok és írástudók, Poncius Pilátus, a pribékek, a csöcselék – Istengyilkosok. A bűnbánó lator Krisztus oldalán és a pogány százados a kereszt tövében megmentett emberek.

Hová tartozol te?

Túróczy Zoltán

Andersen

Két gyertya

Volt egyszer egy vastag viaszgyertya, aki jól tudta magáról, hogy kicsoda.

- Viaszból születtem, és formába öntöttek! - mondotta. - Jobban világítok, és tovább égek, mint más gyertya, nagy csillárban volna a helyem, vagy ezüst gyertyatartóban.

- Az remek dolog lehet! - mondotta a faggyúgyertya. - Én csak faggyúból vagyok, igaz, de azért többet érek másnál, akit csak háromszor mártanak be, mert engem nyolcszor mártottak meg, hogy elég vastag legyek. Meg vagyok elégedve a sorsommal! Hát hiszen előkelőbb és finomabb dolog viaszból születni, mint faggyúból, de hát elvégre az ember nem saját maga hozza magát erre a világra. Maga a szalonba kerül az üvegcsillárba, én pedig a konyhában maradok, s az sem az utolsó hely, mert hiszen onnan élelmezik az egész házat. - Csakhogy van ám, ami fontosabb, mint az evés! - mondta a viaszgyertya. - A társadalmi szereplés! Ha az ember ott ragyoghat a társaság középpontjában, - ez már valami! Ma este itt bál lesz, nemsokára jönnek értem és egész családomért.

Alighogy kimondta, már jöttek is érte, de a faggyúgyertyát is elvitték. Az asszony maga fogta és vitte finom kezében, egyenesen ki a konyhára, ott állt egy kisfiú, kosárral a kezében, melyet teleraktak burgonyával, meg egypár almát is tettek közéje. A jószívű asszony adta a szegény fiúnak.

- Nesze egy gyertya is hozzá fiacskám! - mondta. - Édesanyád egész éjszaka dolgozik, szüksége van rája. A kisleány ott állt mellettük, s mikor azt hallotta, hogy egész éjszaka, nagy örömmel mondta: - Én is fennmaradok egész éjszaka! Bál lesz nálunk, és széles piros szalag lesz a ruhámon.

Csak úgy sugárzott az arca! Nagy örömben volt! A viaszgyertya nem tud úgy ragyogni, mint két gyermekszem!

- Nagy öröm illet látni! - gondolta a faggyúgyertya. - Sohasem felejttem el, mert illet úgysem látok többet. A kosárba helyezték, rátették a fődelet, és a fiú elvitte.

- Vajon hova visznek? - gondolta a gyertya. - Szegény emberekhez, hol talán még réztartót sem kapok, mialatt a viaszgyertyát pedig ezüstbe teszik, és csupa előkelő uraság lesz körülötte. Nagyszerű dolog ám, ha előkelő urakra világíthat az ember. De hát az én sorsom az, hogy faggyúból, és nem viaszból öntöttek. És a gyertya szegény emberekhez került, egy háromgyermekes özvegyasszonyhoz, kicsiny, alacsony viskóba, amely éppen átellenében volt az úri háznak.

- Isten áldja a jó asszonyt azért, amit nekünk adott! - mondta az anya. - Remek gyertya! Egész éjszaka fog égni. És meggyújtották.

- Pfüj-pfüj! - utálkozott a gyertya. - Ocsmányszagú

kénes gyufával gyújtanak meg. A viaszgyertyával odaát az úri házból nem mernének illet tenni. Ott is meggyújtották a gyertyákat, kiragyogtak az utcára, a kocsi cífra bál vendégeket hoztak, a muzsika szólt.

- Most kezdődik a tánc! - gondolta magában a faggyúgyertya, és eszébe jutott a gazdag kisleány sugárzó arca, mely sugárzóbb minden viaszgyertyánál. - Ezt sohasem látom többé!

De ekkor a legkisebb gyerek, egy édes leányka, odajött a többiekhez, megölelte a bátyját meg a nénjét, valami nagyon fontosat akart nekik mondani, amit csak sügni lehetett: - Képzeljétek csak, ma este főtt burgonya lesz vacsorára.

Arca boldogságtól ragyogott: A gyertya fénye éppen ráesett, s gyertya olyan örömet, olyan boldogságot látott, mint odaát a gazdag házból, amikor a gazdag kisleány így szólt: - Bál lesz nálunk, és széles piros szalag lesz a ruhámon.

- A főtt burgonya is éppen annyit ér! - gondolta a gyertya. Hiszen a két kisleány egyformán örül! - És tüszentett rá egyet, azazhogy azt akarom mondani sziporkázott egyet, több nem telik egy faggyúgyertyától.

Megterítettek, és elfogyasztották a burgonyát. Ah, hogy ízlett! Valóságos ünnepi lakoma volt, és aztán a tetejibe mindegyik egy almát kapott, és a legkisebbik elmondott egy verset:

Jó Istenkém, hadd dicsérjünk,
Ételt-italt adtál nekünk.
Ámen!

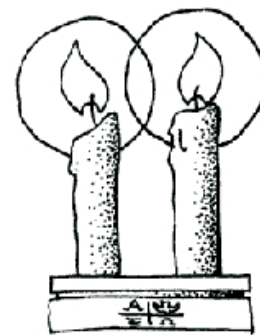
- Ugye szépen mondtam el, anya! - kiáltott a kicsike. - Ezt sohasem szabad kérdezni, vagy mondani! - mondta az anya. - Csak Istenre kell gondolnod, aki ételt adott, hogy jóllakhassál.

A gyermekek lefeküdtek, csókot kaptak, és mindjárt elaludtak, de az anyjuk egész éjszaka varrt, hogy kenyeret keressen magának, és a gyermekeknek. És a szomszédból, az úri házból átfénylettek a gyertyák, szólt a muzsika. A csillagok egyforma fényt, egyforma áldást sugároztak a gazdagok palotái és a szegények viskói fölé.

- Alapjában véve nagyon szép este volt! - mondta magában a faggyúgyertya. - Vajon a viaszgyertyáknak jobb dolguk van-e az ezüstös gyertyatartókban? Szeretném tudni, mielőtt leégek.

És a két gyermekre gondolt, kik egyformán boldogok voltak, bár egyikre viaszgyertya, másokra faggyúgyertya szórt a sugarát.

Hát, ebből áll az egész történet.

Tizenkét találkozás Andorka Eszterrel

Első emlékem Esztusról talán húsz évvel ezelőtti, egy gyenesdiási ifjúsági konferenciához kötődik. Éppen csak megkonfirmált leányként volt jelen. Egyik előadásomban vagy áhítatomban Augustinus Vallomásaiból idéztem. Utána kölcsönkérte a könyvet, s néhány nappal később azzal adta vissza, hogy az egészet elolvasta.

Talán 1989-ben történt, hogy a nem sokkal korábban megalakult Mevisz bált rendezett a Deák téri iskolában. Akkor még nem került vissza egyházi kezelésbe, de az igazgató jóindulatából kölcsönkaptuk a dísztermet. Az érdeklődés minden reményünket felülmúlta: több százan élvezték a báli forgatógot. Gyönyörködtünk a reneszánsz zenekarban, ismerkedtünk, beszélgettünk, játszottunk és táncoltunk. Egy érettségiző forma lány azonban talán be sem tette a lábát a bálterembe, mert ő vállalta a büfé megszervezését. Elsőnek érkezett, majd talán utolsóként ment el. Két vállán hatalmas táskák lógtak, bennük lábasok, kések, kancsók csörömpöltek. Persze, hogy Esztus volt az.

Érettségi után nem jött rögtön a Teológiára, hanem egy-két évet matematika szakra járt az ELTÉ-re. Hamar vezéregyéniség lett. Nagyon jó évfolyamuk volt: tanulásban is húzták előre egymást, meg aztán rengeteg nagy közösségi élményük volt. Eszter volt egyik főszervezője egy óriási közösségi élményt nyújtó eseménynek. Reuss András professzor előre jelezte az évfolyamnak, hogy némi késéssel kezd az egyik óráját, mert reggel 8-kor érkezik a vonattal Erlangenből. Az évfolyam összefogott, és ünnepélyes fogadtatásban részesítette őt. A peronra vörös szőnyeget terítettek. A hangosbeszélővel bementették, hogy szeretettel köszöntik az Evangélikus Teológiai Akadémia hazánkba érkező dékánját. Eszter és egy társa menyecskének öltözve sóval, kenyérrrel, valamint pálinkával kínálta az elképedve leszálló Reuss Andrást. Az évfolyamból néhány fiú fülhallgatót testőrt, illetve sofőrt játszott. Valaki lázasan filmezett. Így, megfelelő biztosítással szállították a „díszvendéget” a Teológiára.

Mint másodévest tanítottam Esztust, kedden az első órában. Gyakori jelenet volt, hogy mintegy 5 perccel órakezdés után kinyílt az ajtó, s megjelent ő, lobogó kabátban, félrecsúszó sállal, kezében a Magyar Hírlap friss száma. Meg talán egy alma. Nevetve bocsánatot kért, leült az első sorba, majd amint lehetett, hozzászólt. Remekül.

Vérbeli újszövetségessé leuveni ösztöndíjja tanulmányai során lett. 1999 őszén Belgiumban járván meglátogattam őt Leuvenben. Csak a címét ismertem, előre nem tudtam értesíteni, így aztán nem is találtam otthon. Vasárnap dél volt. Egy ideig azért várakoztam a ház előtt, hátha véletlenül befut. És úgy történt. Kerékpáron jött, hatalmas hátizsákjából mindenféle színes papír kandikált ki. Egy nemzetközi gyülekezetben tartott vasárnapi iskolát. Felmentünk a lakásra, ha jól emlékszem, valami padlásszoba volt. Teát ittunk, s közben sorra mutatta, mivel foglalkozik, mennyi mindent kutatott már. Aztán elvitt egy pub-ba, amolyan diáktanyára. Azt tanácsolta: kóstoljam meg a hely különlegességét, a három jópofa kis korsóban felszolgált sört. Beszélgetésünket gyakran meg kellett szakítani, mert újra és újra ismerősei, barátai bukkantak fel.

Hamarosan doktorandusz lett az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Folytatta korábban megkezdett Márk-tanulmányait. Nagyon jól haladt a disszertációjával. Előzetesének lehet tekinteni azt a nagyszerű, testes tanulmányt, amely a nyíregyházi Studia Biblica Athanasia egy 2001-es számában jelent meg. Egy időben ugyanis lejárt a nyíregyházi főiskolára is tanítani. Nálunk pedig egyre több órát vállalt. Szívügye volt a biblikus prozminárium, aminek keretében elsősorban kutatásmódszertanra igyekezett a hallgatókat megtanítani. Azon kevés oktatók közé tartozott, aki bevitte a hallgatókat a könyvtárba, s ott magyarázta el nekik a kutatás fortélyait. Lehetőséget kért bioetikai kurzusra, valamint kézműves spec-kollra is. Tele volt ötlettel: mire és hogyan kellene pályázni, miként lehetne megreformálni a tantervet és könyvtári rendet, milyen konferenciákat kellene szervezni.

2002 tavaszán remek tanszéki napot rendeztünk, aminek ugyancsak ő volt a motorja. Játékosan akartuk a hallgatókat közel hozni az újszövetségi korhoz. Ő vállalta magára a legtöbbet. Görög nyelvű éneket tanított, a helyszínen gyártott tábláscsokra régies írószerszámokkal ott lehetett bibliai szövegeket írunk, ókori társasjátékokat játszottunk, a nagyrészt általa behozott ruhákat és ékszereket kinek-kinek fel lehetett venni. Boldog volt, hogy olyan jól sikerült.

2003. február 14-én, péntek délután doktori védésre került sor a Teológián. Miután a vendégek elmentek, beszélgetni kezdtünk az újszövetségi tanszéken. Mindketten örültünk ennek, hiszen sokszor csak elrohantunk egymás mellett, s talán nem is mindig húztuk egy ütemre az evezőket. Egyebek mellett egy berni biblikus konferenciára készültünk. Meg szó volt arról, hogy a következő doktori vizsga alighanem az övé lesz. Majd felhívta figyelmemet arra, hogy a könyvtár raktárának egy rejtett zugában remek biblikus könyvek lapulnak. Kezébe adtam a legfrissebb Evangélikus Életet, amit még nem olvasott. Mutattam neki azt a cikket, amit egyik fogadott fiával, a nevelőotthonban felnőtt xx—szel közösen írt. Ujjongani kezdett, amolyan eszteresen. Külön örült a jó fényképnek. Aztán néhány héttel korábbi dél-afrikai útjáról mesélt. Végül azt mondta, hogy a nyáron szeretne rendezni egy konferenciát a nők elleni erőszakról.

Aztán jött a döbbenetes hír. A veszteség igazi mértékét aligha tudtuk még felfogni. Rettenetesnek éreztem, ahogy könyvei, jegyzetei és fénymásolat anyagai gazdátlanul heverték az asztalon, a polcon. Némi megkönnyebbülést jelentett a közös áhítat a zuglói templomban. Szabó Lajos rektor ezt az ígét választotta: „Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja a barátaiért.” (Jn 15,13)

Egy héttel később a Deák téri templomban jöttünk össze. Szinte csupa fiatal. Teológusok, egykori és mai Deák téri ifisek, állami gondozottak, keresztes székesek. Testvére, Juli és több barátja azokból a versekből olvasott fel, amiket ő válogatott egy saját maga készítette naptárhoz. Életről, halálról, elmúlásról és reményről volt szó bennük: hiszen azzal a naptárral készült édesapja halálára. Az olykor sírásba csukló beszámolókból szó volt a tervezett mozgássérült-passióról, a megálmódott Bárka-házról, templomok akadálymentesítéséről, barátságáról, sírásról és nevetésről. Meg egy olyan elűtett virágmagról, amelyet Esztus többeknek karácsonyra ajándékozott. Kézdy Péter elmondta: az ő növény néhány nappal korábban kivirágzott.

A kék koporsó a sok ráfestett ábrával nagyon illett őhozzá. Ha jól emlékszem, szívek, mackók, madarak, kedves figurák és virágok voltak rajta. És a fénylő napkorong. Meg mintha két egymásba hajló mirtusz-ágat is láttam volna.

Egy néhány hete készült televíziós interjú nézek. Mintha folytatná a megkezdett beszélgetéseket. Jellegzetes gesztusok, ismerős hanghordozás. Egyebek mellett ezt mondja: „A lelkesi hivatás számomra nem csupán az emberekért, különösen nem csak az evangélikus templomba járó keresztyén emberekért való cselekvés, beszéd, szolgálat, hanem az emberek összességéért, különösen a legrászorulóbb emberekért, a világ, a teremtés egészéért.”

Ez az utolsóként említett találkozás már nem a tér és idő korlátai között jön létre, hiszen a filmszalag őrzi képét és hangját. Ez előrevetít valamit abból, amikor immár nem tükör által homályosan, hanem színről színre fogunk látni. Esztus, aki minden rezdülésével ebben a világban élt, immár egy más világba került. Kényszerűen félbemaradt doktori értekezésében Márk evangéliumának kérdéseiről írt. Most már többet tud. A válaszokat is ismeri.

Kedves Szülők!

A 2013/14-es tanévtől kezdődően az általános iskolák elsős és ötödikes tanulójának az órarendjébe bekerül heti egy órában az erkölcsstan vagy a helyette választható hit- és erkölcsstan tantárgy. A Magyarországi Evangélikus Egyház az alábbiakban a szülők döntéséhez szeretne segítséget nyújtani.

Mi jellemzi az evangélikus hit- és erkölcsstanórát?

Az evangélikus hit- és erkölcsstanórán foglalkozunk mindazokkal a témákkal és kérdésvetésekkel, amelyeket az erkölcsstanóra tárgyal. Például: Ki vagyok én? Hol a helyem a családban, az iskolában, a közösségekben? Mit jelent a hazaszeretet? Mindezeket a kérdéseket azonban a Biblia tanítása és egyházunk évszázados hagyományai alapján vesszük sorra, de ennél több, az életünk egészére vonatkozó kérdésekről is tanulunk. Például: Hogyan tapasztalható meg Isten szeretetének ereje? Mitől teljes az életünk? Milyen értékeket közvetít a Biblia? Mit tanít az evangélikus hit- és erkölcsstanórán a tanár? Az órákon a diákokat az életük kérdésein keresztül juttatjuk el a Biblia, valamint az egyház tanításának és történetének ismeretéhez. A tananyag feldolgozása során hangsúlyt fektetünk a személyes lelki és érzelmi fejlődés elősegítésére, továbbá az erkölcsi érzék mélyítésére is.

Melyek az evangélikus hit- és erkölcsstanórák fő témakörei?

Jézus életének és tanításának megismerése. Önismeret. Emberi kapcsolatok. A közösség és a környezet jelentősége életünkben.

Ki tartja az evangélikus hit- és erkölcsstanórát?

A helyi evangélikus egyházközség lelkésze vagy hitoktatója.

Ki járhat evangélikus hit- és erkölcsstanórára?

Bárki választhatja az evangélikus hit- és erkölcsstant. A jelentkezésnek nem feltétele sem a keresztség, sem az evangélikus egyházhoz tartozás.

Mi a jelentkezés módja?

A szülő nyilatkozik arról, hogy gyermekét szeretné beírni az evangélikus hit- és erkölcsstanórára. A leendő elsős gyermekek szülei 2013. április 8-án és 9-én, a beiratkozás alkalmával, a leendő ötödikesek szülei pedig 2013. május 20-ig jelezhetik döntésüket az általános iskolában.

Hol lehet bővebb tájékoztatást kapni?

A hit- és erkölcsstannal kapcsolatban egy adott iskolára vonatkozóan szeretne bővebb tájékoztatást kapni, úgy a helyi lelkészt vagy hitoktatót érdemes megkeresnie.

Szeretettel várjuk gyermekét a 2013 szeptemberétől induló hit- és erkölcsstanórákon!

Kérjük, rendelkezzen **adója egyházi 1%-áról** a Magyarországi Evangélikus Egyház javára.

Technikai szám: 0035

www.teljesmosoly.hu

MEGJELENT
Varsányi Ferenc:
éltető
című könyve

Megrendelhető:
2330 Dunaharaszti,
Damjanich u. 33.

Gyülekezeti alkalmak Dunaharaszti

Állandó alkalmak:

minden pénteken	16 órákor	bibliaóra,
	18 órákor	ifjúsági óra
minden vasárnap	9 órákor	istentisztelet
A hó minden		
2. vasárnapján	11 órákor	családi istentisztelet

Hitoktatás:

Kedd	13 óra:	II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola
Csütörtök	8 óra:	Mese Óvoda
	13 óra:	Hunyadi János Általános Iskola
	14 óra:	Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola
Péntek	14 óra:	Taksony Vezér Általános Iskola, Taksony
szombat	9.30 óra:	konfirmandus óra

Istentisztelet Dunavarsányban:

minden hó 1. vasárnap 14 órákor református templom

Szigetszentmiklóson:

minden hó 1. vasárnap 11 órákor új református templom

Istentiszteletek az ünnepekben Dunaharasztiiban:

Március 28. Nagycsütörtök	18.00	úrvacsora
Március 29. Nagypéntek	9.00	úrvacsora,
	18.00	passióolvasás
Március 31. Húsvét*	9.00	úrvacsora
Április 1. Húsvét 2. nap	9.00	úrvacsora

* március 31. Húsvét 11 óra: Szigetszentmiklós

Csengettyű

a Dunaharaszti Evangélikus Egyházközség
időszaki lapja

2330 Dunaharaszti, Damjanich u. 33.

Tel.: 24/ 462- 602 , 20-824-52-75

<http://dunaharaszti.lutheran.hu>

Számlaszám: 65000018 11003818

Felelős szerkesztő: Varsányi Ferenc

Kiadó: Nepp Alapítvány

Számlaszám: 65000018-12300039